

เคล็ดลับช่วยจำการผันวรรณยุกต์

พื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาไทย นอกจากให้นักเรียนเริ่มรู้จักพยัญชนะ สระ การแจกลูกและการสะกดคำแล้ว การผันอักษรและการผันวรรณยุกต์เป็นขั้นตอนต่อไปที่เด็กๆต้องมันเรียน หมั่นจำอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นเรื่องซับซ้อนและรายละเอียดมากที่นักเรียนจะเข้าใจการผันวรรณยุกต์ในภาษาไทย ดังนั้นคุณครูอาจต้องมีวิธีและเทคนิคมากมายที่นำมาใช้สอน

๑. เสียงวรรณยุกต์ ไม่สามารถเกิดตามลำพัง จะเกิดพร้อมกับเสียงสระ

๒. เสียงสระเป็นเสียงก้อง จึงช่วยทำให้เสียงวรรณยุกต์เกิดระดับสูงต่ำคล้ายเสียงดนตรี ถ้าเส้นเสียงสั่นสะเทือนมาก จะมีเสียงสูง เส้นเสียงสั่นสะเทือนน้อย จะมีเสียงต่ำ

๓. เสียงวรรณยุกต์ ทำให้คำมีความหมายแตกต่างกันออกไป เช่น ปา ป่า ป้า ป๊า ป๋า, เสือ เสื่อ เสื้อ

๔. วรรณยุกต์ มี ๕ เสียง ๔ รูป ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์	รูปวรรณยุกต์	ระดับเสียง	ตัวอย่าง	หมายเหตุ
สามัญ	—	ปานกลาง มีระดับเสียงคงที่	กิน ทongs ลืม ย่า	ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แทนเสียง
เอก	◡	ต่ำสุดมีเสียง คงที่ลุ่มต่ำ	เก่ง ผ่า หนัก จุฬ	บางคำ ไม่มีรูปวรรณยุกต์
โท	◥	ตอนต้น เป็นเสียงสูง ปลายเสียง เปลี่ยนเป็น ระดับเสียงต่ำ	ใกล้ ข้ำ คำ ช่าง มาก หนาบ	บางคำ มีรูปวรรณยุกต์ ◡ กำกับ แต่มีเสียงโท บางคำไม่มี รูปวรรณยุกต์กำกับ
ตรี	◤	สูง	โตะ จะ กัก รัก คิด น่อง ไว้ ไร่	บางคำมี รูปวรรณยุกต์ กำกับแต่มีเสียงตรี บางคำไม่มี รูปวรรณยุกต์ กำกับ
จัตวา	+	ตอนต้นเสียงต่ำ ตอนปลาย เสียงสูงขึ้น	แจ้ว ก่ายเดี่ยว เหลือง เขียว	บางคำ ไม่มีรูปวรรณยุกต์ กำกับ

๕. วรรณยุกต์ จำแนกตามลักษณะการใช้ แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ วรรณยุกต์มีรูป และวรรณยุกต์ไม่มีรูป วรรณยุกต์มีรูป ได้แก่ คำที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์คำนั้นๆ เช่น ไก่ ได้ จ๊ะ เอ วรรณยุกต์ไม่มีรูป ได้แก่ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ปรากฏอยู่บนคำนั้น เช่น กา (สามัญ) จะ (เอก) ละ (เอก) โหมก (โท) คะ(ตรี) ชะ (จัตวา)

๖. นักภาษาศาสตร์แบ่งวรรณยุกต์เป็น ๒ กลุ่ม คือ

๖.๑ วรรณยุกต์ระดับ (Level tone) คือ วรรณยุกต์ที่มีความถี่ของเสียงค่อนข้างคงที่ตลอดพยางค์ ได้แก่-วรรณยุกต์สามัญ (หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับกลาง)

- วรรณยุกต์เอก (หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ)
- วรรณยุกต์ตรี (หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับสูง)

๖.๒ วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (Contour tone) คือ วรรณยุกต์ซึ่งมีระดับความถี่ของเสียงเปลี่ยนแปลงมากในช่วงพยางค์หนึ่งๆ ได้แก่

- **วรรณยุกต์โท** เปลี่ยนระดับจากสูงลงต่ำ (หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนตก)
- **วรรณยุกต์จัตวา** เปลี่ยนระดับจากต่ำขึ้นสูง (หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนขึ้น)

หน้าที่ของวรรณยุกต์

วรรณยุกต์จะช่วยให้พยัญชนะและสระที่ประสมกันแล้วมีเสียงสูงๆ ต่ำๆ ทำให้เกิดคำเพิ่มขึ้น

การผันวรรณยุกต์

พยัญชนะไทยแบ่งได้เป็น ๓ หมู่ โดยแบ่งพื้นเสียงที่ยังไม่ได้ผันซึ่งมีเสียงระดับสูง กลาง ต่ำ เรียกว่า **ไตรยางศ์** จัดไว้เพื่อความสะดวกในการผันวรรณยุกต์

- **อักษรกลาง** มี ๙ ตัว ได้แก่ ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ
- **อักษรสูง** มี ๑๑ ตัว ได้แก่ ข ฃ ฅ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห
- **อักษรต่ำ** มี ๒๔ ตัว ได้แก่ ค ฅ ฆ ง ช ซ ฌ ญ ฑ ฒ จ ฉ ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ฤ ล ฦ ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ ฯ ะ ั า ำ ิ ี ึ ื ุ ู ฺ ฻ ฼ ฾ ฿ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
- **อักษรเดี่ยว** คือ อักษรต่ำที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มีอยู่ ๑๐ ตัว ได้แก่ ง ญ ฌ จ ฉ ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ฤ ล ฦ ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ ฯ ะ ั า ำ ิ ี ึ ื ุ ู ฺ ฻ ฼ ฾ ฿ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
- **อักษรคู่** คือ อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มีอยู่ ๑๔ ตัว ได้แก่

อักษรต่ำ (อักษรคู่)	อักษรสูง
ค ค ฆ	ข ข
ช ฉ	ฉ
ท ฒ ท ธ	ฐ ฑ
ซ	ส ศ ษ
พ ภ	ผ
ฟ	ฝ
ฮ	ห

คำเป็น คำตาย

คำเป็น คือ คำที่ประสมกับตัวสะกด แม่ กง กน กม เกย เกอว หรือประสมกับสระเสียงยาวที่ไม่มีตัวสะกด หรือประสมกับสระ อำ ไอ โอ เอา

คำตาย คือ คำที่ประสมกับตัวสะกด แม่ กก กต กบ หรือประสมกับสระเสียงสั้นที่ไม่มีตัวสะกด

การผันวรรณยุกต์

<p>1. อักษรกลางคำเป็น <small>พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง มีรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ตรงกัน</p>
<p>2. อักษรกลางคำตาย <small>พื้นเสียงเป็นเสียงเอก</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 4 เสียง รูปสามัญ*เสียงเอก รูปโทเสียงโท รูปตรีเสียงตรี รูปจัตวาเสียงจัตวา</p>
<p>3. อักษรสูงคำเป็น <small>พื้นเสียงเป็นเสียงจัตวา</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 3 เสียง รูปสามัญ*เสียงจัตวา รูปเอกเสียงเอก รูปโทเสียงโท</p>
<p>4. อักษรสูงคำตาย <small>พื้นเสียงเป็นเสียงเอก</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 2 เสียง รูปสามัญ*เสียงเอก รูปโทเสียงโท</p>
<p>5. อักษรต่ำคำเป็น <small>พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 3 เสียง รูปสามัญ*เสียงสามัญ รูปเอกเสียงโท รูปโทเสียงตรี</p>
<p>6. อักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้น <small>พื้นเสียงเป็นเสียงตรี</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 3 เสียง รูปสามัญ*เสียงตรี รูปเอกเสียงโท รูปจัตวาเสียงจัตวา</p>
<p>7. อักษรต่ำคำตายสระเสียงยาว <small>พื้นเสียงเป็นเสียงโท</small></p>	<p>ผันวรรณยุกต์ได้ 2 เสียง รูปสามัญ*เสียงโท รูปโทเสียงตรี</p> <p><small>*รูปสามัญไม่มีรูปวรรณยุกต์</small></p>

*อักษรสูงใช้อักษรต่ำคู่, อักษรต่ำคู่ ใช้อักษรสูง และอักษรต่ำเดี่ยว ใช้นิ้ว ห อ นำ เพื่อให้ช่วยผันวรรณยุกต์ได้ครบ ๕ เสียงได้

* อักษรสูงและอักษรต่ำ เมื่อผันแล้ว แม้จะมีเสียงตรี หรือ เสียงจัตวา แต่จะไม่ใช้ รูปวรรณยุกต์ตรี และ จัตวา เด็ดขาด!!

เมื่อเข้าใจหลักการแล้ว เรามาเพิ่มเทคนิคเพื่อช่วยต่อการเรียนการสอนของคุณครูกัน ด้วยการผันอักษร ๓ หมู่ แบบใช้นิ้วมือ

อักษรกลาง

ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

อักษรสูง

ข ฃ
ฅ ฌ
ฐ ฏ
ฝ ฝ
ฝ ฝ
ศ ษ ล
ห

อักษรต่ำ

ต่ำคู่ ต่ำเดี่ยว

ค ต ม
ช ฌ
ท ฒ ท ฐ
พ ภ
ฟ
ข
ฮ

ง ญ
ณ น
ม ย
ร ล
ว พ

เทคนิคง่ายๆช่วยให้นักเรียนฝึกจำและเข้าใจด้วยการใช้นิ้วมือ นอกจากนั้นการฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน บ่อยๆ จะทำให้เด็กชำนาญเรื่องการผันวรรณยุกต์และอักษร ๓ หมู่ได้ดียิ่งขึ้น